

Izhaja
v ponedeljek, sredo
in petek.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.
Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda števil. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:
Celje

Strossmayerjeva ulica 1,
pritličje.

Rokopisov ne vračamo.

Oglaš po tarifu.

Telefon int. števil. 65.

Polom vladne gospodarske konference v Zagrebu.

V Celju, 10. aprila.

Predstavniki hrvatskih gospodar-
skih krogov so poslali potom Trgov-
sko-obrtno zbornice v Zagrebu tako-
zvanim gospodarskim ministrstvom v
Beogradu obširno spomenico, v kateri
navajajo svoje pritožbe proti vodstvu
državnih financ, proti obravnavanju
industrije in trgovine, poljedelstva,
pomorstva, proti javni upravi vobče,
proti železniški prometni politiki, pro-
ti oskrbi naših cest in tako naprej.
Spomenica je v sicer milejši, rekli bi
stvarnejši in natančnejši obliki ob-
ravnavala vsa ta vprašanja ravno ta-
ko kakor poslanci Kmeto-demokrat-
ske koalicije v parlamentu in je bila
prvotno mišljena gotovo kot neka ne-
politična izjava prečanskih, v prvi
vrsti hrvatskih gospodarskih krogov o
napačni gospodarski politiki naše dr-
žave v času, ko vse pričakuje, da mo-
ra priti do spremembe v celi naši no-
tranji državni politiki.

Vlada je zelo nerada in zelo plitvo
odgovarjala na težke očitke KDK že
v parlamentu. Toliko huje pa je bilo
kaj reči na stvarne, strokovno obde-
lane navedbe nepolitičnih prečanskih
gospodarskih organizacij. Tej zadregi
se je pridružila še ostra kritika iz
opozicijskih krogov kakor iz lastnih vrst
o pogajanjih za najetje novega držav-
nega zunanega posojila. Znano je,
da se je postavila KDK, v kateri so
zbrani skoro vsi hrvatski, pa tudi del
slovenskih poslancev, na stališče, da
nam je novo zunanje posojilo sicer
potrebno, da se ga pa po dosedanjih
grenkih skušnjah ne more zaupati
kaki hegemonistični srbijanski vladi.
In to vsled tega, ker se je bati, da bi
se v prvi vrsti porabilo za srbijanske
svrhe — dočim bi ga morali prečani
največ odplačati. Neglede na to, ko-
liko bi tega posojila zginilo po stari
srbijanski praksi za neimenovane na-
mene. S tem stališčem KDK so se po
izjavah gospodarskih listov prav zelo
strinjali tudi prečanski gospodarski
časopisi.

V tem položaju je vlada bojda po
nasvetu notranjega ministra dr. Ko-
rošca, prišla na idejo, sklicati pred-
stavnike gospodarskih krogov iz Hr-
vatske in Slavonije, Slovenije in Dal-
macije na omenjeno gospodarsko kon-
ferenco v Zagreb. Določilo se je, da
gredo z dr. Korošcem v Zagreb vsi
gospodarski ministri in tam potolažijo
razburjene prečanske privrednike z

raznimi obljubami, na drugi strani
pa da si dobe od njih kot nosilcev na-
šega gospodarskega življenja nekako
odobrenje za zunanje posojilo. S tem
se je hotela vlada umakniti tudi ne-
prijetni razpravi o tem predmetu s
poslanci KDK. In končno je imela
zagrebška konferenca še postranski
namen uplivati na ustanovitev hrvat-
ske vladne stranke, ki bi naj doma in
pred svetom zagovarjala in podpirala
politiko beograjskih vladodržcev in
tolkla po Kmeto-demokratski koali-
ciji. No — stvar se je temeljito po-
nesrečila in danes se govori o začetku
vladne krize.

Vsa ta zagrebška prireditve je bila
tragikomična, ne, smešna paradija na
take prireditve v politično zrelih in
gospodarsko trdno usmerjenih drža-
vah. Prišlo je včeraj v Zagreb šest
ministrov (dr. Korošec, dr. Marković
s svojim pomočnikom, prejšnjim ge-
neralnim ravnateljem neposrednih
davkov dr. Letico in gen. ravn. carin
Šmidom, dr. Spaho, žel. minister Mi-
lesavljevič, dr. Miovič (šume in rude)
in dr. Stanković z načelniki in re-
ferenti — celi ministrski štab tedaj,
ki ga je zelo redko videti celo v Na-
rodni skupščini. Poleg tega je bila
posvetovalnica Trgovsko-obrtno zbor-
nice zagrebške polna predstavitev
vseh gospodarskih panog hrvatskih in
končno zastopniki splitske ter ljub-
ljanske zbornice (podpreds. Ogrin).

Vrstilo se je na to več ko ducat raz-
nih referatov, katerih vsebino more-
mo seveda v našem majhnem listu le
kratko označiti. Predsednik zbornice
Arko, ki so mu očitali zborovalci in
tudi časopisje, da je to konferenco pri-
redil na željo vlade in ne v soglasju z
zbornico in s hrvatskimi gospodar-
skimi krogi, je govoril o namerava-
nem novem državnem posojilu. Na-
vaja, da se ima to posojilo nazvati
»posojilo za stabilizacijo (dinarja,
glej zadnji dve »Novi Dobi«) in javna
dela. Imelo bi znašati 50 milijonov
funtov, t. j. štirinajst milijard dinar-
jev in bi se imeli zanj zastaviti vsi
dohodki državnih monopolov in carin,
kosmati dohodki državnih železnic in
donos davka na poslovni promet (ki
se baš sedaj neusmiljeno izterjava in
bi se na ta način za nedogleden čas
ustalil, op. ur.). Ni pa znan niti emi-
sijski tečaj, rok odplačila, obseg ino-
zemске kontrole niti razmerje upora-
be za stabilizacijo dinarja in investic-
ije. Govornik je pravilno poudarjal,
da imamo že težke skušnje pri za-
menjavi kron v dinarje in da tudi ni
znan noben program za izvršitev jav-
nih del (železnic, cest, stavb, rečnih

regulacij, izsuševalnih del itd.) iz tega
posojila. Zagrebški župan Heinzel je
zahteval izločitev mesta Zagreba iz
oblasti, ker oblastni proračuni obre-
menjujejo v prvi vrsti mesta. Nadalje
je govoril dr. Bošnjak o potrebi, da se
napravi red v naši javni upravi, oso-
bito pa, da se uradništvo depolitizira,
industrijalec Aleksander o zahtevah
industrije (interesantne so bile na-
vedbe o korupciji med beograjskim
uradništvom), dr. Vrbanić o pravni
nesigurnosti v državi, Grünwald o
pritožbah rgovine, Ramušćak o pri-
tožbah obrti (zlasti o praksi, da se
celo vse obrtniške državne dobave vle-
čejo v Beograd), dr. Frangeš o za-
htevah kmetijstva, inž. Šaj o zane-
marjanju preje dobrih prečanskih
cest in še mnogi drugi. Bila je dolga,
dolga vrsta same graje, pritožb, ko-
rupcijskih slučajev — kratkomočno v
»neparlamentarnem« tonu vse to, kar
smo slišali zadnje čase v Narodni
skupščini. Pripomniti je, da je že do-
poldne došlo do ostrih kontroverz in
medklincev.

Popoldne se je konferenca nadalje-
vala v veliki dvorani zagrebške borze.
Že začetek je bil slab, ker so došli gg.
ministri od obeda pri zagrebškem ve-
likem županu in pri nadškofu cele tri
četrt ure prepozno. Poleg oficijelnih
predstavnikov je došlo na to nadalje-
vanje veliko publike iz prizadetih kro-
gov, ki je že godrnjala radi zakasnit-
ve (zelo opravičeno, seveda, op. ur.)
in je začela z viharim protestom pri
ponovnem nagovoru predsednika Arka.
Do nezasišanih škandalov pa je
došlo pri govoru fin. ministra dr.
Markovića, ki je moral celo govor pre-
kiniti. Na njegovem govoru je zani-
mivo to, da je na Arkova vprašanja
potrdil le vsoto zunanega posojila,
vse drugo pa je pustil — odprto. Gle-
de upotrebe posojila se je posluževal
le splošnih fraz. Krik in vik je bil
tolik, da so odšli ministri s celim šta-
bom in tudi predsednik Arko... med
žvižganjem publike.

Nesporno pa je bil clou cele te pri-
reditve zaključek. Na predlog gosp.
Šurine je bila sprejeta sledeča reso-
lucija:

»Zastopniki gospodarskih krogov,
zbrani na konferenci, ki jo je sklical
predsednik zagrebške trgovske zbor-
nice g. Arko ugotavljajo, da so legi-
timni predstavniki tkzv. prečanskih
krajev onih 85 poslancev KDK, ki so
skozi mesece in mesece opozarjali na
nasilje in krivice, ki se gode v teh
krajih, ki jih vlada niti ni poslušala
in tudi ni ničesar storila, da te kri-
vice popravi. Z ozirom na izkušnje,

da so se dosedanja posojila in držav-
ni dohodki uporabljali nepravilno in
tudi z ozirom na to, da nimamo ni-
kakih garancij, da se bo novo posojilo
pravilno razdelilo in pravilno upo-
rabilo, ne moremo dati na to posojilo
svojega pristanka vse dotlej, dokler
ne pridejo v vlado legitimni predstavi-
niki naših krajev, t. j. KDK in dokler
ne bo resor finančnega ministrstva
v rokah KDK.«

Ogromna manifestacija za KDK v Splitu.

Na velikonočni ponedeljek se je iz-
vršilo v Splitu zborovanje KDK, ki
se je pretvorilo v veliko manifestacijo
za politične ideje in cilje KDK, kajti
udeležilo se ga je okrog 15.000 ljudi
iz cele srednje Dalmacije in z otokov.
Govorila sta nar. posl. Svetozar Pri-
bičević in Stjepan Radić. Pribičević
je v svojem govoru izjavil glede na-
meravanega zunanega posojila, da ga
KDK ne more odobriti tako dolgo,
dokler ne bode povoljnejših pogojev
in dokler ne bode poročila, da se bode
posojilo tudi pravilno uporabilo. Spre-
jem voditeljev KDK in spreved po
mestu sta bila naravnost veličastna.
Beograd je videl sedaj nov dokaz, da
bodo prečani vztrajali pri svojih za-
htevah tako dolgo, dokler ne bodo iz-
polnjene.

Za Albanijo Grška.

Zadnji teden je zatvorila Albanija
del svoje meje proti naši državi, boj-
da radi nevarnosti, da se pegavec ne
prenese z našega ozemlja v Albanijo.
Domnevalo se je takrat, da se hoče
na ta način prikriti priprave za na-
pad komitašev na naše ozemlje. Ker
se je uradno ugotovilo, da pri nas pe-
gavca ni, je morala albanska vlada
mejo otvoriti. Sedaj je pa zatvorila
Grška svojo mejo z enakim izgovorom.
Jasno je, da gre za italijanske intrige
v Albaniji in na Grškem, ki imajo po
berlinskih listih predvsem ta namen,
da preprečijo naše zunanje posojilo.

Mestno gledališče.

»Pustolovščine vrlega vojaka Švejka«.

Že dolgo ni bilo dela, ki bi bilo tako
naglo zaslovelo v vseh literaturah,
kakor Jaroslava Haška knjiga o do-
življajih »pucfleka« Švejka v svetovni
vojni. Celotno delo je pravkar izšlo
tudi v slovenskem prevodu. V drama-
tizaciji Maksa Broda in H. Raiman-
na je vprizoril znani Piscator v Ber-
linu Švejka v svojem gledališču z

donskih meščanov, ne obleka, ne obraz,
le njegove živahne, ostre oči so pro-
nikale vsakomur v dušo.

Takoj ko ga je vprašal Lupin pri-
vič, sem videl, da ga hoče temeljito
izprašati. Obrnil se je namreč nanj z
besedami:

»Kako dolgo nameravate ostati v
Parizu?«

»Kako dolgo bom ostal v Parizu,
je odvisno od vas, gospod Lupin«, ga
je zavrnil.

»O, če je pa stvar taka«, je rekel
Lupin mirno, »potem bi vas prosil, da
se še danes zvečer vrnete s parnikom.«
»Danes zvečer... danes zvečer...
to bi bilo malo prezgodaj. Upam pa,
da v osmih ali desetih dneh.«

»Ali se vam tako zelo mudi, gospod
Holmes?«

»Imam mnogo tekočih stvari: tat-
vino v »Angleško-kitajski banki«,
ugrabljenje lady Eccleston... Kaj
mislite, Lupin, ali bo teden dni do-
volj?«

»Dovolj, če se boste omejili le na
dvojno afero o modrem demantu. To
je v ostalem tudi čas, ki ga rabim za
varnostne priprave v slučaju, da bi
vam rešitev afere prinesla gotove
prednosti pred menoj, ki bi bile za
mojo varnost lahko nevarne.

»Dal« je rekel Anglež. »Jaz raču-
nam na to, da bom dosegel te pred-

Maurice Leblanc — B. R.:

Modri demant.

(Dalje.)

»On me bo spoznal«, je rekel Arsè-
ne Lupin. »Samo enkrat me je videl,
toda čutim, da si me je ogledal za vse
življenje. On ni videl samo moje obleke
in obraza, ampak tudi mojo notra-
njost... In dalje... jaz na to nisem
bil niti pripravljen... Kakšno čud-
no, nenavadno srečanje!... V tej
mali restavraciji.«

»Toraj«, sem rekel, »sedaj bodeva
šla.«

»Ne... ne!«

»Kaj pa nameravate storiti?«

»Najboljše bo, da igram z odkritimi
kartami, da se mu zaupam.«

»Kaj vam vse ne pade v glavo! Ali
mislite resno na to?«

»Res, resno mislim na to, tudi če
ne vzamem v poštev dejstva, da imam
to prednost, da ga lahko po ovinkih
vprašam, kaj vse ve... Čakajte...
imam vtis, da počivajo njegove oči na
mojem tilniku, na mojih ramah...
da išče... da se spominja...«

Preudarjal je. Opazil sem hudoben
nasmešek v kotu njegovih ustnic. Bolj
kakor po potrebnosti položaja je na-
menoma, za šalo vstal in se poklonil
z veselim obrazom:

»Kak slučaj! To priliko morem ime-
novati res srečno. Dovolite, da vam
predstavim svojega prijatelja...«

Za en trenutek ali dva je padel
Anglež iz ravnotežja, nato je instink-
tivno napravil kretnjo, kot da se hoče
vreči na Arsène Lupina. Ta je odkli-
mal z glavo.

»Krivico bi mi delali... da se ne
oziramo na to, da ta kretnja ne bi
bila lepa... in tako nepotrebna...«

Anglež se je obrnil na levo in desno,
kot da išče pomoči.

»Tudi to ne«, je rekel Lupin, »...
ali ste v ostalem gotovi, da imate pravi-
co položiti roke na mene? Ne, iz-
kažite se kot dober gledališki igralec.«

Izkazovati se kot gledališki igralec
ni bilo v takem položaju za Angleža
prav nič vabljivo. Vendar pa se je
zdel Holmesu ta predlog najboljši,
zato se je dvignil in hladno predstavil:

»Gospod Wilson, moj prijatelj in
sodelavec... gospod Arsène Lupin.«

Wilsonovo presenečenje je res mo-
ralo vzbujati smeh. Njegove izbuljene
oči in široko odprta usta sta bili ka-
kor dve črti preko debelega obraza s
kožo, gladko kakor koža jabolka.
Obraz so obrobjali lasje, ki so stali
pokonci kot ščetine v krtači in kratka
brada, podobna travniku po košnji.

»Wilson, vi ne skrivate dovolj za-
čudenja nad najobičajnejšimi stvar-

mi na svetu«, se je norčeval iz njega
Sherlock Holmes v lahko šaljivem
tonu.

Wilson je jecljal:

»Zakaj ga ne primete?«

»Vi niste opazili, Wilson, da stoji
ta gentleman med vrati in menoj, od-
daljen samo dva koraka od njega. Če bi
samo mignil z mazincem, bi bil že
zunaj.«

»Nič mi ni na tem«, je rekel Lupin.
Šel je okoli mize in se vsedel tako,
da se je sedaj nahajal Anglež med
vrati in njim. To je pomenilo, da se
mu je uklonil...«

Wilson je pogledal Holmesa, ka-
kor da hoče izvedeti, če lahko obču-
duje to predrznost. Anglež je ostal
miren, neprodoren za vse poglede.
Toda kmalu nato je vzkliknil:

»Natakari!«

Natakari je prišel. Holmes je na-
ročil:

»Sodavico, pivo, whisky.«

Mir je bil podpisan do nadaljnjega.
Kmalu smo se pogovarjali vsi štir-
je mirno za mizo.

* * *

Sherlock Holmes je bil človek, kot
se jih sreča vsak dan dovolj na ulici.
Petdeset let star je izgledal kot kak
star filister, ki je vse svoje dni prebil
pri knjigovodstvu med samimi števil-
kami. Nič ga ni ločilo od drugih lon-

uprav kolosalnim uspehom. Par mesecev ga ima že na repertoarju in še in še se mu polni gledališče večer za večerom. Naše gledališče je drugo v Jugoslaviji, ki vprizori Švejka. Prvo je bilo mariborsko Narodno gledališče, ki je s Švejkom doseglo rekordne obiske. Nobena opereta doslej še ni bila taka atrakcija kot Švejk. Gotovo bo tudi v Celju napolnil parkrat gledališče. Premijera bo prihodnji teden.

Celjske vesti.

c **Za manifestacijski shod KDK** v celjski kotlini se zanima mnogo naših somišljenikov. Kakor smo zvedeli, se namerava tak shod vršiti avgusta meseca v Žalcu v spomin 60-letnice velikega žalskega tabora 1. 1868.

c **Članski sestanek SDS za mesto Celje** se vrši danes zvečer ob pol 9. uri v klubovi sobi Celjskega Doma.

c **Članski sestanek SDS za Celjsko okolico** se vrši jutri, v četrtek, zvečer ob 8 uri v gostilni Čekček.

c **O lažni propagandi** jugoslovanskih Nemcev v nemškem inozemstvu je zapisal nedavno tega koroški »Slovenec« nekolič bridkih besedi — vtoliko pač, kolikor se v Celovcu pred »heimverovci« more povedati brez nevarnosti za življenje. O resničnosti teh bridkih besedi se je prepričal vsakdo, kdor je slučajno čital v tujkajšnjem nemškem listu članek dr. Kamila Morocutija, ki je »Vorsitzender der Deutschen Völkerbundliga, Sektion Slowenien«. V tem članku o »pomankanju« nemškega šolstva v Sloveniji pravi ta famozni »Vorsitzender«, da so — Nemci zgubili v Spodnji Štajerski celih 51 javnih ljudskih šol z 200 razredi, 34 zasebnih ljudskih šol v Sp. Štajerski in Kranjski in 19 utrakvističnih ljudskih šol! Da so to bile večinoma p o n e m - čevalnice, tega ta »manjšinski« politik ne pove, ker ima članek namen vzbuditi v celnem nemškem inozemstvu utis, da res tem ubogim Nemcem ne privoščimo lastnega šolstva! Tam, kjer so Nemci kompaktno naseljeni, imajo svoje šole; ponemčevati pa naša država ne more več pustiti! Tak in podoben način boja in propagande naših nemškutarjev je ne samo moralno nepošten, temveč naravnost škoduje našim državnim interesom. Naši nemškutarji bi namreč radi zabranili vsak pošten sporazum med nami in nemškim narodom, samo radi tega, da bi vlekli iz svojega dozdevnega »mučeništva« kakor pod Avstrijo od države, sedaj pa od raznih prenapetih nemških »obrambnih« društev še nadalje lepe dobičke. Sedanjí naš politični režim pa še take hujskače podpira!

c **»Lepe nedelje« in velikonočni prazniki** razvnamejo strelsko kri naših bivših in bodočih artileristov. Sicer ne pravimo njihovim možnarjem več »topovi« kot ob taboritskih časih, ne-

varni so pa včasí vendarle. V našo bolnico so iz okolice pripeljali tri žrtve velikonočnega streljanja. Neki 49-letni Anton Šešerko iz Zibike ima hude rane v obrazu, 18-letnemu Ivanu Turnšku iz Tekačevega in nekemu Alojziju Šipku od Sv. Kristofa so pa vzeli roko. Svarila tu ne izdajo mnogo; kaj bi pa bila žeganja in vstajenja brez streljanja? Oni črnogorski guslar, ki nam je pred mesecem dni prepeval srbske junaške pesmi v Celjskem Domu, je na badnjak streljal po Berlinu iz avtomobila v zrak!

c **Z velikonočnimi prazniki** so bili menda prav zadovoljni mestni in bližnji okoliški gostilničarji in kavarnarji, morda tudi tisti, ki radi ob praznikih sedijo — doma, večina naših meščanov in okoličanov pa je bila s slabim vremenom ob praznikih skrajno nezadovoljna. V soboto je bilo sicer prekrasno spomladansko vreme, ki je k popoldanskim procesijam privabilo na tisoče velikih in malih. V nedeljo pa je popoldne vzdržema lilo in tudi v ponedeljek je bilo vreme tako kislo ko kedaj v novembru. Vidi se tedaj, da smo opravičeno dvomili v vremenska prerokovanja našega planinarskega dopisnika.

c **Mestna občina celjska** pobira do 31. decembra 1928 nastopne doklade: 1. 50% občinsko doklado na državno najmarino; 2. 100% občinsko doklado na državno zemljarino; 3. 150% občinsko doklado na občo pridobnino; 4. 200% občinsko doklado na posebno pridobnino; 5. 200% občinsko doklado na državno rentnino; 6. 357% občinsko doklado na državno trošarino od vina in vinskega mošta. Dalje sme mestna občina pobirati do 31. decembra 1928 nastopne naklade, pristojbine in takse: 7. 8% najemninski vinar od čiste, po davčnem oblastvu ugotovljene najemnine; 8. samostojne občinske naklade in sicer: a) na pivu po 1 Din od litra od 2800 hl; b) na šampanjcu, fina vina in navadna vina v steklenicah; od šampanjca in finih vin po 25 Din od steklenice po sedem desetink litra; od steklenice navadnega vina po 3,22 Din od steklenice po sedem desetink litra; c) na žga-

Srajce

cefir po Din 42, 68, 80, Pique bele Din 44, 53, 66, delavske Din 33, 38, 43, spodnje hlače Din 21, 32, 42, 60, ovrtnike Din 8, 9, 12, žepne robce tuc. 35, 53, 94, nogavice Din 8, 11, 18, dokolenke Din 22, 31, 50, naramnice Din 20, 24, 28, kravate Din 12, 19, 30, cepice Din 28, 35, 44, klobuke Din 50, 66, 90, dežnike Din 62, 95, 135, prodaja v samo dobri kvaliteti, dobavljeno iz prvih svetovnih tovarn, perilo je pa posebno solidno izdelano v lastnih delavnicah. Oglejte si izložbe in ogromno zalogo v veletrgovini

R. Stermecki, Celje.

NOGAVICE IZ PRAVE ALI UMETNE SVILE.

Vsaka dama ve, koliko veljajo njene nogavice, in radi tega treba paziti, da bodo vedno popolnoma v redu.

Z »RADIONOM« lahko perete nogavice kolikorkrat hočete, one ne bodo nikdar izgubile svojega prvotnega sijaja.

Eno pravilo je važno: Vedno je treba »RADIONOM« v mrzli vodi raztopiti, a potem nogavice izprati v mlačni raztopini. Potem izprati s čisto vodo in razprostrti, da se suše.

S takim pranjem bodo nogavice ohranile svoj sijaj in svoj svileni izgled.

nje, rum, konjak, špirit, likerje, poslajeno žganje in jajčji konjak v pavšaliranem znesku 40.000 Din; d) užitnino na meso: od konj po 12,50 Din od komada, od govedi po 12,50 Din od komada, od telet po 7,50 Din od komada, od prašičev po 15 Din od komada, od drobnice po 2,50 Din od komada. 9. Občinske takse po najvišjih postavkah zakona z dne 12. avgusta 1921, Ur. l. za Slovenijo št. 131/22. 10. Tržne pristojbine v dosedanji izmeri. 11. Vodni vinar za mesto in okolico v dosedanji izmeri, t. j. v iznosu 12% odn. 18%.

c **V celjski župni cerkvi** se je o velikonočnih praznikih pelo samo slovenske pesmi. Tudi pri slovesni maši ob 7. uri se je pelo slovensko, kar doslej ni bilo v navadi. Prav je, da pride v naših cerkvah do veljave lepota slovenske cerkvene pesmi tudi o velikih praznikih. Petje, ki je bilo izredno lepo, je vodil g. Karol Bervar. — V Marijini cerkvi se je ob 9. uri pela latinska maša s spremljevanjem polnega orkestra.

c **O združitvi mesta z okolico** je izjavil celjski župan g. dr. Goričan v »Marburger Zeitung«, da bi se morali pridružiti mestu kraji Gaberje, Zavodna, Lava in Breg, ki dejansko itak tvorijo del mesta. S tem da bi se omogočilo večje socialnopolitično delo in bi se dvignila davčna sila celjskega mesta. Razpoloženje za to združitev da obstoji v mestnem in okoliškem občinskem zastopu tako, da bode prejetne došlo v kratkem do konkretnih sklepov. Se popolnoma strinjamo. Vsi drugi okoliški kraji se tudi dejansko lahko združijo s Svetino, Sv. Kristofom, Pirešico in drugimi sosednimi občinami. Na ta način se bode najlepše dosegla izravnavna pravilnega socialnopolitičnega dela po teh krajih. Primerna navodila in nasveti se itak lahko vedno dobe v socialnopolitičnem odseku g. dr. Ogrizka v celjskem mestnem svetu.

c **Okrožni urad za zagov. delavcev v Ljubljani** je imel danes v mali dvorani celjskega Narodnega doma svoj uradni dan, na katerem so se sprejemale želje glede preureditve okoliša uradove poslovalnice v Celju na ta način, da bi se ji priklopil tudi okoliš ekspoziature v Šoštanju — ali pa, da bi se iz okoliša celjske poslovalnice nekateri kraji izločili in priklopili Šoštanju.

c **Sokolska akademija za amsterdamski sklad**, ki se vrši v nedeljo, 15. aprila 1928 v celjskem mestnem gledališču, bo prvovrstna telovadna prireditve. Nastopijo vrhunski telovadci in telovadke iz vrst Ljubljanskega Sokola-matice. Prejšnji večer se vrši ravnotaka prireditve v Mariboru, na kar se pripeljejo drugi dan popoldne naši bratje in naše sestre z vlakom ob 12. v Celje. Na kolodvoru jih sprejme in pozdravi članstvo Celjskega Sokola. Čisti dobiček akademije se uporabi v kritje stroškov sokolske ekspedicije na svetovno olimpijado v Am-

sterdamu. Naj ne izostane nikdo od prireditve v nedeljo popoldne! Vabimo naše občinstvo, da polnoštevilno poseti nedeljsko akademijo in pripomore k čim večjemu uspehu sokolskih borcev na svetovnem forumu.

c **Podružnica Jugoslovanske Maticе v Celju** ima svoj redni letni občni zbor v četrtek, dne 12. aprila t. l. ob 7. uri zvečer v salonu Narodnega doma v Celju. Ker je Jugoslovanska Matica ena izmed najvažnejših in glavnih narodnih korporacij, prosimo umevanja s strani občinstva ter polnoštevilne udeležbe.

c **Veliko lovsko veselico s plesom** prireditve celjski lovci v soboto, dne 14. aprila v vseh prostorih Narodnega doma. Svira polnoštevilno Celjsko godbeno društvo. Poskrbljeno je, da bo prireditve prekašala lanska ter nudila vsem lovcem in tudi nelovcem vsestranski užitek. Začetek ob 20. uri. Pridite vsi!

c **Vzorno pospeševanje tujkega prometa v Celju.** Sklep večine v celjskem mestnem svetu, da se še zviša najemnina za Celjsko koč, je vzbudil mnogo opravičenega razburjenja med našimi turisti, pa tudi med ostalim celjskim prebivalstvom. V Celju je znano menda že vsakemu otroku, kaj pomenja za mesto tujski promet. Vsi meščani so na njem interesirani: gostilničarji, mesarji, razni obrtniki, trgovci, izvoščiki, stranke s prazniki sobami itd. Mnogim tujcem, ki so prihajali sem, se je poleg Savinje prav posebno priljubila Celjska koč kot lepa točka za lahke, enodneвне izlete. Če ne bi imeli take točke, bi jo enostavno morali ustvariti. No, mesto jo je na pritisk našega Slov. plan. društva pod prejšnjo večino res ustvarilo, menda za to, da jo skuša sedanja večina uničiti. Kajti kateri oskrbnik bo pa tam vztrajal ob visoki pretirani najemnini? Nekemu tenis-klubu v Celju, čigar člani in članice so znano bogati ljudje, se podari kar — 10.000 dinarjev, pri tako važni planinski postojanki kakor je Celjska koč, kamor zahajajo tudi proletarci in uradniki (čujte, g. dr. Dragotin Vrečko!), pa se varčuje! No — znabiti se bode našel primeren odgovor tudi na ta sovražen čin celjskih nemškutarjev in klerodikalov!

c **Upravičena pritožba.** Pogožduje se na novo s smreko bivši Vokačev gozd pod Starim gradom. Delo izvršuje gozdarski urad. Bilo pa bi seveda tudi umestno, da bi se merodajni činitelji pobirgali in pogledali pot, ki vodi tam mimo na grad, ki je jedra od nabolj priljubljenih točk za celjske izletnike. Pot je v takem mizernem stanju, da gotovo ne dela ugleda okoliški občini, ki navzlic opetovanim prošnjam čisto nič ne stori v tem pogledu. Občina bi vendar morala na odgovornost poklicati dotične, ki so pot razruvali pri posekanju gozda in jo spremenili v pravi jarek. Apeliramo na merodajne činitelje, da v tem oziru potrebno ukrenejo, da se pot čimpreje popravi.

nosti v teku osmih, največ desetih dni.

»In me morda enajsti dan pustili prijeti?»

»Deseti dan je skrajni termin.«

Lupin je razmišljal in majal pomembno z glavo:

»Teško... teško...«

»Teško, da, a mogoče, toraj čisto gotovo...«

»Absolutno gotovo«, je pritrdil Wilson, kakor da je že pregledal dolgo vrsto ukrepov, ki naj bi privedli njegovega prijatelja Holmesa do proročevanega izida boja.

Sherlock Holmes se je smehljajal:

»Wilson, ki se na to razume, vam bo potrdil.«

Nato je nadaljeval:

»Jasno je, da še nimam vseh niti v rokah, ker gre za stvari, ki so stare že več mesecev. Manjka mi podlage, prvih indicijev, na katere sem naveden opirati svoja raziskovanja.«

»Na primer odtiskov prstov in cigaretnega pepela«, se je norčeval Lupin.

»Razen nekaterih dobrih Ganimardovih hipotez«, je nadaljeval Holmes, ne da bi se zmenil za Lupinov vpad,

»so mi na razpolago objavljeni članki, ki se tičejo tega predmeta, imam pa tudi nekaj svojih misli o aferi.«

»Nekaj misli, ki so nama jih sugerirale analize in hipoteze«, je pripomnil Wilson.

»Indiskretno bi bilo«, je rekel Ar-

šene Lupin v vpludnem tonu, »indiskretno bi bilo, vprašati vas, kako splošno mnenje ste si ustvarili dose-daj o stvari?«

Bilo je res prijetno gledati, kako sta oba moža, sedeč pri isti mizi, razpravljala med seboj, kakor da hočeta rešiti izredno težek problem, ali pa, da se hočeta zjediniti v nekem spornem vprašanju. Wilson je bil izredno zadovoljen.

Scherlock je nabasal počasi svojo pipo, jo prižgal in rekel:

»Mislim, da je stvar neskončno enostavnejša, kakor izgleda na prvi pogled.«

»Dosti enostavnejša!« je odgovoril Wilson kot zvest odmev.

»Pravim stvar, kajti za mene obstoji le ena. Umor barona d' Hautrec, povest o prstanu, da ne pozabim na srečko številko 514, serija 23, so različni obrazi tega, kar bi se lahko pod skupnim imenom imenovalo uganko dame s svetlimi lasmi. Po mojem mnenju gre le za to, da najdemo nit, ki veže te tri epizode iste povesti, namreč dejstvo, ki pokaže zvezo med temi tremi načini. Ganimard, čigar sodba je malo preveč površna, vidi enotnost teh treh načinov v možnosti, da gotova oseba prihaja in odhaja, da pa ostaja pri tem nevidna. Ta rešitev me pa ne more zadovoljiti, ker ne verjamem v možnost čudežev.«

»Kaj pa mislite?«

(Dalje prih.)

c **Nesreče.** V Laškem je zabodel ključavničarja Adolfa Hermana nek mizarski vajenec v pijanosti v vrat. — Splavar Matija Černe v Solčavi si je zlomil nogo. — Posestnik Jože Kajba v šmarnski okolici je padel po nesreči s kozolca in se je hudo poškodoval. Vsi poškodovanci so v bolnici.

c **Kako so se pričeli košatili Nemci celo v sportu.** Nedavno tega smo poročali, kako prešerno so nastopili v Mariboru nemški sportniki pri nogometni tekmi s slovenskim sportnim klubom. V Celju pa se je na veliko nočno nedeljo isti prizor ponovil. Tekmovala sta ob 4. pop. celjski športni klub in nemški atletiki. Spočetka je vodil slovenski športni klub, kasneje pa so pričeli Nemci s skrajno surovo igro proti fizično slabšim slovenskim igralcem in so jih celo pretepali. Sodel je neki Nemec Ochs zelo nezadovoljivo. V sled teh nastopov je bila igra 20 minut pred časom zaključena; zmagali so seveda Nemci. K temu bi pripomnili, da mora slovenska nogometna zveza napraviti tu red in sicer brezobziren red. Taki nastopi na naših tleh so ne le nepotrební, temveč naravnost sramotni. Je to pristna nemškutarska zahvala za našo prizanesljivost.

c Iz **«Edinosti»** nam poročajo: Običajen setanek se vrši dne 12. t. m. v Celjskem domu. Po sestanku seja.

c **Telefonski imenik** za področje ljubljanske in zagrebške poštne direkcije se dobi na vseh večjih poštah za 25 Din.

c **Pravoslavni velikonočni prazniki** prično z jutrišnjim dnevom. Pravoslavni veliki petek se sploh popolnoma praznuje kot velik praznik.

c **Zavarovanje valute za izvoz hmelja.** Na predlog imerentov je podpisana zbornica opozorila Generalni inspektorat finančnega ministrstva v Beogradu na velik padec cen hmelja v letošnji izvojni sezoni in predlagala, da naj se visoke cene, ki so predpisane v cenovniku za zavarovanje valute ob izvozu hmelja, primerno znižajo. Generalni inspektorat je usvojil zbornični predlog in je s 15. marcem t. l. znižal ceno za osiguranje valute za hmelj letnika 1927 od 2.500 dinarjev za 100 kg na 1.500 Din. S 1. aprilom pa je znižal nadalje ceno za osiguranje valute za hmelj iz leta 1927 od 1.500 Din za 100 kg na 1.000 dinarjev in za hmelj iz leta 1926 od 1.500 Din na 1.000 Din za 100 kg, kar ustreza sedanjemu položaju na hmeljskih tržiščih.

c **Umrla** je v Celju na veliki petek gospa Suzana Negri v 78. letu starosti. Bila je mati celjskega zdravnika dr. Valterja Negrija in zdravnika v Weizu, dr. Evgena Negrija, ki je bil v avstrijskih časih deželni poslanec za celjsko mestno volilno okrožje. Na velikonočno nedeljo so odpeljali pokojnico na Dunaj v krematorij.

c **Umrl** so v celjski javni bolnici 9. t. m.: Podrgajs Martin, občinski revez iz Dramelj, star 79 let; Zahodil Ivan, dninar, 73 let star, pristojen na Čehoslovaško; Pogačar Magdalena, 53 let stara, najemnica iz Pečovnika.

c **Kino in šolska mladina.** Ministrstvo prosvete je poslalo ravnateljem gimnazij in učiteljske pod število S. N. 4396, z dne 12. marca 1928 sledeči razglas: »Po členu 35. Disciplinskih pravil je »učencem prepovedan obisk gledaliških, bioskopskih, cirkuških in drugih predstav brez odobrenja šolske oblasti«. Zaradi nedovoljno precizne stilizacije tega člena »Disciplinskih pravil«, zlasti v kolikor se tičejo obiska bioskopov, Vam daje ministrstvo prosvete sledeče pojasnilo: V Beogradu in Zagrebu obstoje stalne komisije za preventivno cenzuriranje filmov, ki jih postavlja ministrstvo notranjih del in v katerih so zastopani tudi predstavniki prosvetne stroke. Te komisije pripuščajo samo one filme, ki so v skladu z moralno-etičnimi in vzgojnimi principi; vse ostale na deloma popolnoma zavračajo, deloma črtajo iz njih posamezne scene, ki bi bile v nasprotju z gornjimi načeli, deloma pa jih prepovedo za mladino izpod 16 let. Noben lastnik bioskopa ne sme zaključiti filma, ki nima svoje uradne »cenzurne listev«, na kateri je razen ostalih podatkov tudi označeno: ali je film za mladino dovoljen ali ne. V slučaju, da je film prepovedan, mora bioskop, ki ga misli predvajati, na reklamnih plakatih in oglaših na vid-

Ogniti se je bolje kot zdraviti. Spraviti s poa bolezen je težje in dražje ker s pravočasno zaščito ohranili sebe in svoje organe zdrave. Vsakdo mora zabraniti, da ne postanejo njegovi zobje slabi. Zamoreš pa dobro zobovje ohraniti dobro, in lepo zobovje lepo: ako dosledno uporabljaš Odol. »Odol uporabljati« se pravi temeljito ispirati usta in zobe z Odol-om grgrati, izplakovati, snažiti. To je osveženje ust brez primere

ODOL se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

nem mestu povdariti, da je predvajanje tega filma »za mladino izpod 16 let prepovedano«. V sled tega bodo šolske oblasti v bodoče prepovedovale učencem obisk samo onih filmov, ki jih je cenzurna komisija prepovedala za mladino izpod 16 let. Po naredbi ministra prosvete šef šolskega oddelka J. Kangrga s. r. »Opozarjamo šolska vodstva in starše na ta razglas.

DRAGA ZDRAVILA PLAČUJETE? Boljše je paziti, da bolezen sploh ne pride v hišo. Namesto prave kave pijte Žiko!

Kino.

Mesni kino. Sreda 11. in četrtek 12. aprila: »Razburkane strasti« (»Barbara«). Velicestna drama v 9 dejanjih. V glavnih vlogah slovita umetnika Ronald Colman in Vilma Banky, znana iz vefilmov »Črni angel« in »Noč ljubezni«. Krasne slike iz pustinje. Katastrofalna poplava. Vefilm prvega reda. — Od petka 13. aprila naprej ogromna senzacija: »Če Te ljubim, čuvaj se! ...« V glavni vlogi slovita krasotica Dolores del Rio, znana iz vefilma »Vstajenje«.

Kino Gaberje. Sreda 11. aprila: »Dolina smrti«. Velik Buck Jones-film v 6 dejanjih z veselo predigro. — Od četrta 12. aprila naprej se predvaja velezanimivi film »Brlag greha« v 6 dejanjih po romanu Norberta Jacquesa »Plüsch in Plüschovski«. V glavnih vlogah Albert Steinrück, Ernst Deutsch, Suzy Vernon in Vivian Gibson.

Po domovini.

d † **Dr. Edo Lukinič.** Na velikonočni pondeljek je zadela v Zagrebu kap nar. posl. dr. Edo Lukinič, odvetnika v Karlovcu. Pokojnik je igral že v političnem življenju bivše Hrvatske in Slavonije veliko vlogo kot poslanec srbo-hrvatske koalicije. Po vojni je vstopil v demokratsko stranko in se je l. 1924 odločil za strujo Svetozarja Pribečevića. Bil je v Beogradu dvakrat minister in l. 1922/23 tudi predsednik Narodne skupščine. Njegov naslednik v skupščini je Adam Pribečević, brat Svetozarjev. Naj bode lahka odličnemu somišljeniku zemlja domača!

d † **Lavoslav Pahor.** Umrl je v Ljubljani žel. inspektor v pokoji in znan slovenski glasbenik g. Lavoslav Pahor. Med njegovimi kompozicijami bode najbolj znana pesem »En starček je živel«.

d † **Jakob Nemec.** Utonil je v Očeslavcih pri Sv. Jurju ob Ščavnici posestnik Jakob Nemec, jeden izmed vodij SKS v Slovenskih goricah. Zginil je brez sledu pred kakimi 10 dnevi, truplo pa so se le sedaj našli za jezo pri očeslavskem mlinu. Po noči je po nesreči zabredel v potok in utonil.

d **Prvi dve naši podmornici, »Hrabri« in »Nebojša«** ste dospeli na velikonočni pondeljek v Boko Kotorsko. Bili ste sprejeti od cele naše vojne flotilje z velikimi slovesnostmi.

Raznotero.

r »**Rdeči Dunaj.**« Dunaj šteje sedaj okrog 1.800.000 prebivalcev, med katerimi ima socialno - demokratska stranka 400.000 organiziranih članov in članic. Moških je 264.000, žensk

pa 136.000. Strankinih zaupnikov je 17.263. Naša stranka bi se pri tem vzgledu lahko kaj naučila!

r **Komunisti na Japonskem.** V Tokiju so prišli na sled obširni zaroti proti japonskemu cesarju. Zaprlj so okrog tisoč komunistov. Policija je dobila baje v roke tudi dokaze, da je japonsko komunistično stranko podpisala Rusija z denarjem.

d **Ustrelili so** v Mehiki 50 katoliških duhovnikov radi udeležbe pri zadnjem oboroženem uporu proti vladi.

Književnost.

k **Album slovenskih književnikov.** Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Uredil dr. Janko Šleibinger. Četverka. 139 strani slik v bakrotisku in XXIX strani teksta. Pred nami je monumentalno delo, kakršnega smo dosedaj pogrešali na domačem knjižnem trgu in s kakršnim se morejo ponasati le veliki narodi. Razkošno opremljen album nam dostojno predstavlja 267 mož, ki so od početka naše književnosti pa do današnjih dni kakorkoli pomagali graditi našo prosveto: to je predvsem ponosna vrsta naših leposlovcev, poleg njih se vrste znanstveniki, šolniki, narodni buditelji, uredniki, publicisti različnih naziranj in smeri. Vsaka stran prinaša v časovnem redu po dve sliki idejno sorodnih književnikov, enajstorici glavnih stebrov naše ga slovstva pa je odmerjena po cela stran. Najnunejša življenjepisa in literarna pojasnila k slikam je združena v abecednem kazalu, kjer je običajno zabeležen tudi glavni vir za življenjepis dotičnega pisatelja. Iz njega bodo zajemali globlje umevanje vsi, ki ljubijo in spoštujejo slovensko knjigo: album ni namenjen samo literarnemu zgodovinarju in šolskim knjižnicam, profesorjem slovensčine in učiteljem, ne samo pristašem kakega posebnega kulturnega ali političnega programa, ampak vsaki slovenski hiši. Omikana rodbina ga bo s ponosom položila na svojo mizo, naobrazenci, ki žive daleč od kulturnih središč, se bodo čutili ob njem živeje združene z velikimi duhovnimi toki minulih in sedanjih dni. Uvažujoč, da more »Album slovenskih književnikov« le tedaj doseči svoj namen, ako bo dostopen vsakemu kupcu, mu je določilo založništvo ne glede na bogato opremo in visoke stroške, skrajno nizko ceno, ki velja do 5. maja 1928 broširana 130 Din, elegantno po izvrnem umetniškem načrtu v platno vezan, v omotu in kartonasti kaseti 160 Din. Po 5. maju velja broširana knjiga 150 Din, vezana 180 Din.

Blagima ženama v spomin!

Kar nepretrgoma potrjuje mali zvon z zvonika Sv. Petra, ko se vrstijo v Medvedovem selu letos nūrlīči kakor še nikoli. Pogrebci opravijo komaj žalostno svoje opravilo, že polagajo zopet pri sosedu, ravnokar preminulega na oder, in predno zagrebejo tega v zemljo, se mora zopet dušni pastir nujno na žepu ... Povsod imajo bolnike, povsod grozi blea žena, in nihče ne ve, zakaj je ravno letos tako obilna njena žetev v fari Sv. Petra ...

Brez bolezni je pričakovala vesele velikonočne praznike gospa Tilka Cverlinova. Sredi svojih je pripravljala veselje, veselje domačim, da se

odpočijejo od dela, veselje dragim, ki pridejo za praznike. Pa vzame v roko okroglo pomarančo, jo zavrti, bolestno stisne, izpusti, da se zakotali pomaranča po tleh, omahne in izdihne. Možganska kap ji je v trenutku pretrgala nit življenja, ki je izteklo kakor nenavita ura ... Nič ni bilo veselja, nič ni bilo praznikov pri Cverlinovih. Strašna usoda jim je ugrabila gospodinjjo, ženo, mater ... Velikanske množice so se zgrinjale ob njenem pogrebu, saj jo je poznalo vse, vse čislalo. Doma v Št. Petru iz ugledne hiše tamkajšnjega trgovca Finka je bila 16 let učiteljica na domači šoli, stopila v pokoj in poročila pred 9 leti veleposestnika in župana domače občine g. Cverlina. Bila mu je prava, skrbna žena, otrokom, ki jih je našla v hiši še iz prvega moževega zakona, pa najboljša mati. Groznejše ne morejo trpeti otroci za pravo materjo, kakor žalujejo Cverlinovi za svojo mamo. In kdo bi ne žaloval za njo, ki ni poznala drugega kakor dobroto v vseh 46 letih svojega življenja! Tako jih je bilo polno njenih učiteljskih tovarišev in tovarišic, iz domače fare pa je bila zastopana sleherni hiša, če že niso mogli kar vsi za njeno krsto. In ponesli so jo od njenega doma pri Cverlinovih, mimo njenega prejšnjega doma pri Finkovih, mimo cerkve in šole v njen zadnji večni dom, kjer spava skupno s svojimi stariši, sredi vseh domačih faranov, skupno z neštunim svojim otročičkom, ki ji ga je usoda iztrgala pred leti iz njenega naročja. Spavaj sladko, draga Tilka!

Ko pa je na sam Veliki petek popoldne pretresla smrt veseljno stvarstvo, je upihnila življenje stari gospe Kregarjevi in na praznik Vstajenja, Veliko nedeljo popoldne, so tudi njo ponesli na pokopališče. In zgrnilo se je zopet naroda, kajti kdo ne pozna v tistih krajih Kregarjeve rodbine, tudi če skrbne in skromne žene ni poznal?! Res, stara gospa Kregarjeva je videla pač vse lepše dni! Ko sta živela z že rajnim možem tam pred svetovno vojno na najlepšem posestvu tik cerkve in šole, ko je bil njen mož ugleden kakor malokateri ali morda celo ne jeden gospodar v celem okraju, saj je bil desetletja župan, član okrajnega odbora, in kdo ve kaj bi še bil lahko postal, da ga ni klicala skrb za rodbino k lastnemu gospodarstvu! Okoli očeta in matere pa so se gnetli pridni in srečni otročički, da jih je bilo videti kakor orglice, če so se postavili v vrsto trije bratje in tri sestre. In že je odločila očetova volja, najstarejša hči in najmlajši sin pojdeti študirat, za druge bo dela in kruha doma ... Šla sta študirat hči in sin in danes učiteljujeta na sosednjih šolah ... Dom pa je postajal prazen, tako strašno prazen ... Že kar v prvih letih svetovne morije je začel pojemati stari Kregar, saj je imel najstarejša in najljubša dva sinova v divjem metelju. Leta 1916 mu je počilo srce. Sinova pa sta ostala do konca. Šele ko je avstrijska armada že omagala, ko se je svet že veselil premirja, takrat so zajeli Lahi še med najzadnjimi Kregarjevoga Pepeka in ga odpeljali v Italijo, odkoder se ni vrnil več. V tistem ujetništvu je izginil ... Drugi, Anzek, se je srečno izogibal krogel, tudi sicer se mu ni razen prestanega

Kdor oglašuje, ta napreduje.

Največja zaloga in samoprodaja za našo cestno najpripravnnejših

PUCH koles

12 mesecev garancija.

Cena od 1600 Din naprej.

zavoro. Največja zaloga

A. NEGER, Celje, Gosposka ulica 32.

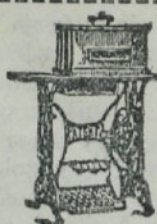
Cene znatno znižane!

in koles znamke „WAFFENRAD“

Vsa kolesa s torpedo-prostotekom in povratno stopalno delov koles in šivalnih strojev po najnižjih cenah. Popravila tujih izdelkov strokovnjaško, hitro, dobro in ceno.

Največja reparacijska delavnica.

Vsi stroji so za vezenje pripravljeni. POUK v vezenju ZASTONJ.

trpljenja zgodilo ničesar žalega. Že se je oprijel dela, saj je bilo hiši treba gospodarja za očetom; in postal je sam gospodar, ko je prišla ona črna vest iz Laškega o najstarejšem, o Pepeku. Pa gospodaril je kratko. Vse trpljenje vseh dolgih štirih vojnih let na bojnem polju mu ni pretrgalo življenja, a mu ga je izpodjedlo, izpodglodalo do korenin: samo nedolžno se je prehladil in l. 1921. so ponesli tudi njega za oetom. Obe hčerki, ki sta ostali doma, sta se poročili drugam, in hiša je ostala tako strašno prazna. Skrbela in delala je še stara Kregarca in čakala in pričakala si je 62 let. Odkar so ji odnesla moža, ni poznalo več veselja in sreče njeni srce: molila je in medlela, dokler ni obnemogla; sedaj pa na praznik Vstajenja so jo ponesli in položili tik njenega moža in sina Anzeka, da ju je našla na samem Veliko noč, ko je že toliko časa za njima hrepenela...

In tako odhaja s tema dvema ženama košček domače zgodovine, odhajata dva rodova, dve dobi. Imena še pač ostanejo nekaj časa na jeziku in v spominu; ko se bo pa zdrobilo tudi kamenje na obeh danes svežih grobovih, takrat bo trgala cvetlice in lovila metuljčka ter se veselila pomladi nove mladina ki teh rodbin, Finkove in Kregarjeve, ne bo več poznala, pa čeravno sta zaorali tako globoke brazde in storili toliko dobrega za ves svoj kraj. Naj jima bo vsaj lahka zemljica domača!

Na Medved. selu, za Veliko noč 1928.

Dr. P. Strmšek.

Koreninske pritlike ali živice hmelja.

Ko odgrebemo spomladi hmeljne korenike ali šore, da jih obrežemo, večkrat opazimo stranske, 1—1.5 cm debele, večji del 0.40 — 1 m dolge, koreninam slične poganjke, ki jih imenujemo koreninske pritlike ali živice ali tudi roparje. Seveda jih moramo odrezati od šora in izvleči iz zemlje, ker škodujejo hmelju na ta način, da porabijo zase del redilnih snovi, ki potujejo iz korenike navzgor in ki bi sicer hasnile trtam.

V nekaterih hmeljnikih so pritlike redka prikazen, v drugih jih je pa toliko, da jih najdemo skoro pri vsaki rastlini. Koreninske pritlike rastejo razmeroma hitro in bolj plitvo kakor prave korenine; razprostirajo se namreč okoli 10—18 cm globoko in bolj v vodoravni smeri. S pravimi koreninami imajo le to skupnost, da se nahajajo v zemlji in da slično izgledajo, sicer je pa njihova naloga čisto druga. Pritlike tvorijo valjaste in gladke vrvi, ki so po vsej dolžini enako debele. Nijajo niti lasatih korenin niti medčlenkov. To je zanje značilno.

Ko je pritlika dosegla neko določeno dolžino, se prične na krajnem koncu členiti: najprej požene tu nekaj pravih korenin, potem glavni brst in še nekoliko stranskih, ki poženejo mladice skozi zemljo na površje. Iz tega se razvidi naravna svrha teh pritlik, t. j. razmnoževanje rastlin na nespolni način. Isto svrho imajo tudi n. pr. živice pri jagodah, pri pirnici ter plezajoče in plazeče se stranske vejice mnogih drugih trajnih rastlin.

Hmeljne pritlike pa imajo še drugo svrho, namreč podpirati spolno razplojenost rastlin na ta način, da poženejo rastline drugega spola kakor je spol matrne rastline. Ta pojav je v dobro oskrbovanem hmeljniku sicer redek, toda pri divjem hmelju ga vedno lahko opazujemo. Divji hmelj živi v skupinah, ki jih sestavljajo moške in ženske rastline.

Znano je, da so za hmeljarja važne le ženske hmeljne rastline in zato vzgajamo v hmeljniku le ženski spol. Naši pivovarji ne cenijo oplojenega hmelja, zato pridno trebimo in zati-

ramo moški hmelj. V Ameriki, Belgiji, na Švedskem in deloma tudi na Angleskem pa pušča jo v hmeljniku nekoliko moških rastlin; sodijo namreč, da oplojene rastline rodijo več storžja. To je sicer res, toda to storžje ni nikdar tako odlične kakovosti, ker se seme razvije na račun hmeljne moke. Seme daje pivu zoprni okus.

Hmelj razmnožujemo le nespolno, t. j. s sadikami. Vkljub zatiranju moških rastlin pa vendar najdemo prav pogosto oplojene storžke. Plod hmelja je namreč tako lahek, da ga veter raznese do 20 km naokoli. posebno še, ker ga napravi vsaka moška rastlina ogromno množino.

Kulturni hmelj se v pogledu kor. pritlik razlikuje od divjega. Kulturni hmelj je zaradi globokega obdelovanja zemlje, zaradi vsakoletnega obrezovanja, neprestane vzgoje iz sadik in zaradi tega, ker ga sadimo na bolj solčne, manj vlažne zemlje, počasi izgublja veliko nagnjenje za tvorbo koreninskih pritlik.

V vlažnem, plitko obdelanem hmeljniku in v senčni legi, pa najdemo pogosto pritlike, posebno še, če je mrtvica (spodnja plast) slaba. V teh okoliščinah traja hmelj navadno le malo časa, zato stremi rastlina v boju za svoj obstanek za tem, da se obdrži in zato napravi številne živice.

Zaradi različnih kult. okolnosti se razvijajo pritlike z različno hitrostjo: ena raste hitro, druga počasi, tretja zmerno in sementertja se kaka pritlika čisto izobliči: namesto da raste od korenike proč, se pritlisne k njej ali se postavi pokonci in se razvije, da izgleda kot nekaka rogoviča, že precej slična pravi koreniki. Marsikdo se pri tezi zmoti, jo smatra za koreniko in

jo obreže. Tako nastane nova matična rastlina, ki prav lahko odžene drugi spol.

Iz navedenega sledijo sledeča praktična pravila:

Rez hmelja je zelo važno dejanje, ki zahteva največjo pozornost, kajti s pravilno rezjo zatiramo tudi takozvane roparje, ki nam lahko povzročijo velike neprijetnosti. Preden lanske trte obrežemo, moramo štor (koreniko) popolnoma razgaliti, t. j. odgrebsti, da lahko odrežemo vse nepotrebne stranske in zakrnele poganjke. Tako najtemeljiteje uničujemo roparje. Nikakor ne zadostuje, da odkrijemo samo glavo in obrežemo trte. Nekateri celo mislijo, da štoru popolno razgaljenje škoduje, kar pa ni res. Nasprotno, še prija mu. Globoko obdelovanje pospeši zatiranje pritlik, istotako dobro lega in hmelju prikladna zemlja.

Prof. inž. V. Sadar.

Jedilnica

črna, iz trdega lesa, dobro ohranjena ter razno drugo pohištvo po nizki ceni naprodaj. Sp. Hudinja št. 45. 1-2

Seno

neprešano, ima nekaj voz za oddati okrbništvo graščine Novikloster, Sv. Peter v Savinjski dolini.

Vajenec

za steklarsko obrt, izdelovanje ogledal in brušena stekla, se sprejme takoj pri »Krištalijski«, Celje, Prešernova ul. Sinovi železničarjev imajo prednost!

Kupim

dobro ohranjene posteljne vložke in madrace za dve postelji. Natančni naslov se naj pusti v upravi.

iz vseh rudnikov in najboljše vrste dobavlja in dostavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Franjo Dolžan, Celje

Za kresijo št. 4

Kleparstvo

in naprava strelovodov. Pokrivanje streh in zvonikov.

Vodovodne

inštalacije, naprava modernih higijeničnih kopalnih sob, klosetov in zdravst. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omeji. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obrestuje hranilne vloge po 6 1/2 %

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge uad 2,000.000 Din.

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj uspešnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Iz malega raste veliko!

Zaloga moke Prvega mestnega mlina in trgovina z mešanim blagom.

Vsem cenj. strankam ter občinstvu v mestu in na deželi vljudno naznanjam, da sem otvoril v Celju na Slomškovem trgu 1 (pri farni cerkvi)

trgovino z moko in mešanim blagom

Kupujem raznovrstne deželne pridelke po najvišji dnevni ceni. Žitna menjalnica za prvovrstno moko.

Priporočam se c. občinstvu ter prosim za mnogobrojna naročila in naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Maks Gmeinski.